

La clau

Quan el secretari general del PSOE, **Pedro Sánchez**, va acceptar participar en el programa *Planeta Calleja*, no sabia que el desafiament a què el sotmetia el *reality* de la Cuatro consistiria a escalar el penyal d'Ifac, a Calp, una aventura complicada per a algú que mai havia practicat l'alpinisme. Però el jove dirigent socialista, fidel als consells de la seva assessora **Verónica Fumanal**, està convençut que per arribar a la gent s'han d'utilitzar els mitjans de manera més audaç de com ho han fet fins ara els polítics tradicionals. Si s'ha d'entrar en directe a *Sálvame*, es fa. I si s'ha de fer ràpel, també.

El que segurament no sabia llavors **Pedro Sánchez** és que hi ha

La cordada de Pedro Sánchez

JUANCHO Dumall
DIRECTOR ADJUNT

més risc d'estimbar-se sol al seu despatx del carrer de Ferraz que a la paret vertical del penyal alacantí ajudat per les mans expertes de **Jesús Calleja**. Perquè el secretari general

del PSOE viu hores de tensions, contrarietats i traïcions. Les enquestes segueixen sent negatives, el globus gegant de Podem no es desinfla i, a Andalusia, la presidenta **Susana Díaz** es planteja avançar les eleccions autonòmiques al març. Si les guanya i és capaç de frenar Podem, tindria tots els arguments per saltar al pla estatal i ser ella la candidata davant de **Rajoy** a les legislatives.

Fins i tot **Rodríguez Zapatero** -tan bamiell- ha aportat el seu granet de sorra a l'arraconament que viu el nou secretari general. Ahir es va saber que **Zapatero** es va reunir a casa de **José Bono** amb **Pablo Iglesias** i **Íñigo Errejón**, els dos homes forts de Podem. Ho va fer, per descomptat, sense avisar **Sánchez** i en un moment en què els socialistes

han passat a l'ofensiva contra la força emergent del líder de la cua.

Fer un vuitmil

¿Què es devien dir **Zapatero** i **Iglesias** en aquella reunió secreta? ¿Potser va negar **Bono** la seva suposada pertinença a la *casta*? ¿Li devia demanar explicacions, **Errejón**, per la reforma de l'article 135 de la Constitució? ¿Van parlar de futurs pactes en municipis i autonomies? ¿O van fer bromes sobre el pipioli convertit en número u del PSOE? Si reconquistar la Moncloa és un vuitmil per a **Sánchez**, no els dic res fer-ho amb aquesta cordada.

@JuanchoDumall

La roda

Arreglar el mobiliari 'inurbà'

Corria l'any 1989 i es presentava al Reina Sofia una exposició sobre disseny industrial espanyol. Al pati central es mostrava una selecta col·lecció de mobiliari urbà. Recordo el sobtat interès en una peça, de l'aleshores alcalde de Madrid, **Álvarez del Manzano**. Es tractava del banc catalano obra de **Clotet-Tusquets**, sens dubte un clàssic. Li vaig comentar les seves virtuts: era lleuger, gairebé transparent, però molt resistent ja que estava fet en *deployé*. No acumulava la pols, al ploure s'assecava de seguida sense retenir l'aigua, no era fred a l'hivern ni s'escalfava a l'estiu, i tenia l'ergonòmica silueta del banc del parc Güell de **Gaudí**. Però ell, impertèrrit, va dir: «Mira **Espe** -agafant pel braç **Esperanza Aguirre**, llavors ministra de Cultura-, un banc on no podran dormir els captaires». El mòdul del banc era de 120 cm.

«Mira Espe, un banc on no podran dormir els captaires», li va dir Álvarez del Manzano,

L'obsessió perdura. A la capital han instal·lat separadors enmig dels bancs de les marquesines, perquè no s'hi pugui recolzar ningú. Però en paral·lel s'ha organitzat un grup de ciutadans per arreglar aquest mal disseny urbà. Van i els desmunten. És el que sol passar últimament, quan l'Administració no sap resoldre un assumpte, la gent se n'encarrega.

Per aquí a Barcelona no som tan bèsties, per encaixar el mateix problema ens traïem de la màniga els bancs unipersonals, aquestes elegants butaques de **Miguel Milà** que es col·loquen de dos en dos. Però l'objectiu és el mateix, allunyar de la via pública les vergonyes d'una societat que genera gent sense sostre. Gairebé 3.000 a Barcelona, un 43% més en els últims cinc anys, dels quals 870 dormen al ras; a Madrid són 750. A més de no saber traobar solució, els neguen la possibilitat d'utilitzar un banc quan la temperatura baixa de zero. No hi ha compassió en el poder, només prela oferta d'una imatge idíl·lica.

ELS DIJOURS, ECONOMIA

Com canviar el model espanyol

S'han de modificar els incentius perquè variïn les decisions de tot el conjunt de la societat

ANTONIO Argandoña

Em sembla que era **Einstein** que deia: «Si busques resultats diferents, no facis sempre les mateixes coses». Dic això perquè no estic gaire segur que estiguem en camí de canviar el model econòmic espanyol, com tantes vegades hem promès i augurat en els últims anys.

Però, primer, ¿què és això del *model econòmic espanyol*? No és el nostre sistema econòmic, que és un capitalisme aigualit, bastant intervingut, que dóna poca importància a la competència i molta a l'amiguisme i a la política. Quan parlem de «canviar el model econòmic», volem dir no tornar al model que feia prevaler el totxo i, potser també, el turisme.

El totxo no és dolent, i el turisme tampoc. El que és dolent és el pinyó fix: això va fer desafortunat el *model econòmic espanyol*. Em sembla que no va ser una decisió conscient de cap autoritat o grup polític o econòmic. Va ser la conseqüència de les circumstàncies: abundància de crèdit, tipus d'interès baixos, facilitats per endeutar-se, bancs àvids de quota de mercat, oportunitats de guanyar molts diners en poc temps, avantatges fiscals per comprar vivendes, promocions al rebu d'un turisme creixent que venia dels nostres avantatges tradicionals -sol, platja i bon ambient-, i d'ocasionals, com ara conflictes polítics en països competidors.

La gent reacciona als incentius, diem els economistes. Si vols que la gent canviï les seves conductes, canvia els seus incentius; els bons consells s'agraeixen, però no solen donar resultats, si no hi ha al darrere tota una societat que anima o obliga a complir els consells. Per tant, s'ha de canviar incentius. I aquí hi ha feina per a tots.

Per als governs. Que deixin d'utilitzar l'immobiliari com a oficina de recaptació extraordinària. Sí, ja sé que ara no ho és, però la temptació segueix sent-hi: tots sabem que una bona urbanització als afores del poble és una font meravellosa d'ingressos per a l'ajuntament.

QUE UTILIZIN el pressupost (ingressos i despeses, tots dos) per orientar l'activitat. Orientar, que no vol dir imposar. No apostar per sectors concrets: és probable que s'equivoquin. I també que es deixin portar pel poder de sectors ja establerts. La temptació és molt gran, perquè són els que ara paguen (i qui paga, mana) i els que ara creen llocs de treball (i ara en necessitem).

Per a les empreses, sobretot per a les associacions empresarials. Una vegada més, atenció al poder dels que ja hi són: s'ha de deixar la porta oberta als nous, sobretot a l'hora de demanar als governs un marc favorable per als nous negocis. En l'àmbit de les empreses és impor-

LEONARD BEARD

El totxo i el turisme no són dolents, però sí que ho va ser el pinyó fix que movia el sistema

tant que hi hagi dirigents amb visió de conjunt, que pensin, és clar, en les seves empreses, però també en la seva zona geogràfica (promovent clústers, per exemple), en la riquesa del teixit empresarial de la seva zona (des de tallers de reparació del que sigui fins a companyies d'assegurances, consultors, auditors i molts altres serveis a empreses)... Tots hi guanyem quan al voltant nostre hi ha moltes empreses de tots els sectors, innovadores, amb ganes... També empreses competidores nostres, és clar: un restaurant aïllat en un carrer té cert monopoli d'un mercat reduït; un grup de restaurants en un carrer el con-

verteixen en atracció per a tota la ciutat... Gent de poble, absteniu-vos-en, si us plau.

PER ALS sindicats, que estan necessitant que algun sindicalista innovador els reinventi. El món està canviant, i ens podem agafar als privilegis d'un contracte indefinit amb alts costos d'acomodament... mentre duri. O podem apostar per un nou sindicat, agressiu però cooperatiu, capaç d'atendre els interessos de tots els treballadors, no només dels seus afiliats de sempre.

Per a les universitats, perquè el nou model no sortirà sense nou capital humà. També les universitats espanyoles necessiten redefinir-se. Per a les escoles i instituts, perquè no podem canviar el model econòmic a base d'estudiants fracassats, sense els coneixements necessaris per fer front a noves necessitats.

Per als polítics, a veure si són capaços de deixar de pensar en la seva butaca. Per als mitjans, a veure si aprenen a parlar del que val la pena, no del que fa guanyar lectors. Per als ciutadans, que hem de tenir una visió més àmplia a l'hora de votar.

Bé, ja es veu que el canvi de model no apareixerà mai al *BOE*, ni tampoc en cap dels 17 butlletins autonòmics (són massa, ¿no?). Serà el resultat de les decisions d'uns quants milions de ciutadans. I, no ho oblidem, començarà canviant els incentius. «La gent, al final, fa allò per al qual li paguen», deia un famós professor de Harvard. ¿Què estem fomentant a la nostra societat? ≡

Professor del IESE.